

Teză scrisă la istorie - Clasa a X-a - Nr. 1

I. Citiți cu atenție, sursele de mai jos:

- A. „Fascism? În ciuda diferențelor, acest termen poate exprima, la urma urmelor, tot ce e comun între sistemul lui Mussolini și cel al lui Hitler. În ambele cazuri, e vorba despre regimuri apărute în națiuni cu o veche civilizație, dar cu o unitate politică recentă, care traversează convulsiile de după război: criza economică, criza de stat, revendicări naționaliste. În ambele cazuri, controlul statului este preluat de un conducător cu o origine socială modestă. Trupele sale – și chiar ele însuși – ar fi putut fi comuniste, dar internaționalismul le displace acestor oameni care au trecut prin război. Fascismul este anticomunist. Totuși, pentru fascism, comunismul nu e un fenomen subversiv, ci un concurent. În lupta pentru putere, îl combate, de altfel, cu propriile sale arme – violență verbală și fizică, intimidare în secțiunile de votare, teroare pe stradă.”

(Jean Sevillia, *Corectitudinea istorică*)

- B. „Cuvântul fascism s-a născut în Italia. Această mișcare, întemeiată de Mussolini, fost socialist, se prezintă ca o reacție autoritară la mizeria de după război și ca răspuns naționalist la așteptările unei țări care nu a tras nici un folos din participarea la război și care se află în fața amenințării comuniste. Violența fasciștilor este de netăgăduit, dar ea răspunde violenței comuniștilor care resping în egală măsură modelul democratic. Cu toate acestea, primii zece ani ai regimului lui Mussolini numără la activ câteva realizări: relansare economică, scăderea șomajului, tratatul de la Laterano. Opinia publică aderă masiv la politica dictatorului, ai cărui admiratori externi sunt numeroși - de la Roosevelt la Churchill. (...)

Alta este natura național-socialismului. Adolf Hitler preia puterea în 1933. Sistemul său politic se desăvârșește în 1938, odată cu nazificarea armatei și punerea la punct a legislației care îi excludea pe evrei. Este o mecanică totalitară: întreaga țară se află în slujba regimului. (...) Controlând societatea, orientând economia și conducând intelectualitatea, statul național-socialist este omniprezent, orchestrându-și propaganda și ducându-și la bun sfârșit acțiunile cu ajutorul tehnicilor expresioniste moderne.”

(Larousse, *Istoria Universală*, vol. III)

Pornind de la aceste surse, răspundeți la următoarele cerințe:

1. Numiți conflictul internațional precizat în sursa A. **0,5 puncte**
2. Precizați secolul la care se referă sursa B. **0,5 puncte**
3. Menționați personalitățile politice la care se referă atât sursa A, cât și sursa B. **1 punct**
4. Scrieți, pe foaia de examen, litera corespunzătoare sursei care consideră că inițial, populația a aderat la politica dictatorului. **0,5 puncte**
5. Formulați pe baza sursei B, un punct de vedere referitor la controlul impus de Hitler asupra societății, identificând și două informații care se află în relație cauză-efect. **1,5 puncte**
6. Prezentați două practici specifice regimurilor totalitare, exemplificând cu politica unui astfel de stat. **2 puncte**

II. România în perioada interbelică: provinciile care s-au unit cu România și data unirii, *Cele 14 puncte* ale lui W. Wilson, obiectivul de politică externă și acțiunile întreprinse de România în atingerea acestuia, activitatea la *Societatea Națiunilor*, realizările anului 1938. **3 puncte**

Teză scrisă la istorie - Clasa a X-a - Nr. 2

I. Citiți cu atenție, sursele de mai jos:

A. „Fascism? În ciuda diferențelor, acest termen poate exprima, la urma urmelor, tot ce e comun între sistemul lui Mussolini și cel al lui Hitler. În ambele cazuri, e vorba despre regimuri apărute în națiuni cu o veche civilizație, dar cu o unitate politică recentă, care traversează convulsiile de după război: criza economică, criza de stat, revendicări naționaliste. În ambele cazuri, controlul statului este preluat de un conducător cu o origine socială modestă. Trupele sale – și chiar ele însuși – ar fi putut fi comuniste, dar internaționalismul le displace acestor oameni care au trecut prin război. Fascismul este anticomunist. Totuși, pentru fascism, comunismul nu e un fenomen subversiv, ci un concurent. În lupta pentru putere, îl combate, de altfel, cu propriile sale arme – violență verbală și fizică, intimidare în secțiile de votare, teroare pe stradă.”

(Jean Sevillea, *Corectitudinea istorică*)

B. „Cuvântul fascism s-a născut în Italia. Această mișcare, întemeiată de Mussolini, fost socialist, se prezintă ca o reacție autoritară la mizeria de după război și ca răspuns naționalist la așteptările unei țări care nu a tras nici un folos din participarea la război și care se află în fața amenințării comuniste. Violența fasciștilor este de netăgăduit, dar ea răspunde violenței comuniștilor care resping în egală măsură modelul democratic. Cu toate acestea, primii zece ani ai regimului lui Mussolini numără la activ câteva realizări: relansare economică, scăderea șomajului, tratatul de la Laterano. Opinia publică aderă masiv la politica dictatorului, ai cărui admiratori externi sunt numeroși - de la Roosevelt la Churchill. (...)

Alta este natura național-socialismului. Adolf Hitler preia puterea în 1933. Sistemul său politic se desăvârșește în 1938, odată cu nazificarea armatei și punerea la punct a legislației care îi excludea pe evrei. Este o mecanică totalitară: întreaga țară se află în slujba regimului. (...) Controlând societatea, orientând economia și conducând intelectualitatea, statul național-socialist este omniprezent, orchestrându-și propaganda și ducându-și la bun sfârșit acțiunile cu ajutorul tehnicilor expresioniste moderne.”

(Larousse, *Istoria Universală*, vol. III)

Pornind de la aceste surse, răspundeți la următoarele cerințe:

1. Numiți sursa care precizează că fascismul a apărut în Italia, **0,5 puncte**
 2. Precizați secolul la care se referă sursa B. **0,5 puncte**
 3. Menționați personalitățile politice democratice la care se referă sursa **B**, precizând cu care dintre aceștia ar fi vrut Hitler o alianță și de ce, **1 punct**
 4. Formulați pe baza sursei **A**, un punct de vedere referitor la cauzele instaurării regimurilor fasciste, identificând și două informații în acest sens, **1,5 puncte**
 5. Scrieți, pe foaia de examen, litera corespunzătoare sursei care consideră că inițial, populația a aderat la politica dictatorului. **0,5 puncte**
 6. Prezentați două practici specifice regimurilor totalitare, exemplificând cu politica unui astfel de stat. **2 puncte**
- II.** Europa interbelică: Conferința de la Paris-Versailles - tratatul cu Germania, perioada de destindere, dificultățile păcii- două încălcări ale tratatelor de pace, limitele Societății Națiunilor. **3 puncte**